

VECKANS FRÅGA, VECKA 10–11 (4–15.3.2026)

ANTAL RESPONDENTER: 531

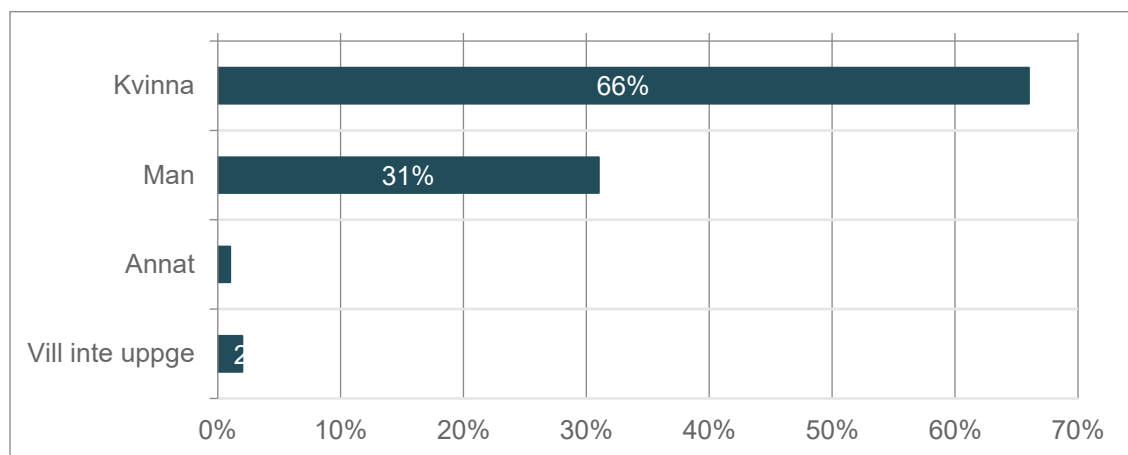
Felmarginalen är 4 procent och därmed kan svaren anses spegla åsikterna hos befolkningen i Jakobstad.

ENKÄT OM JÄMSTÄLLDHET OCH LIKABEHANDLING

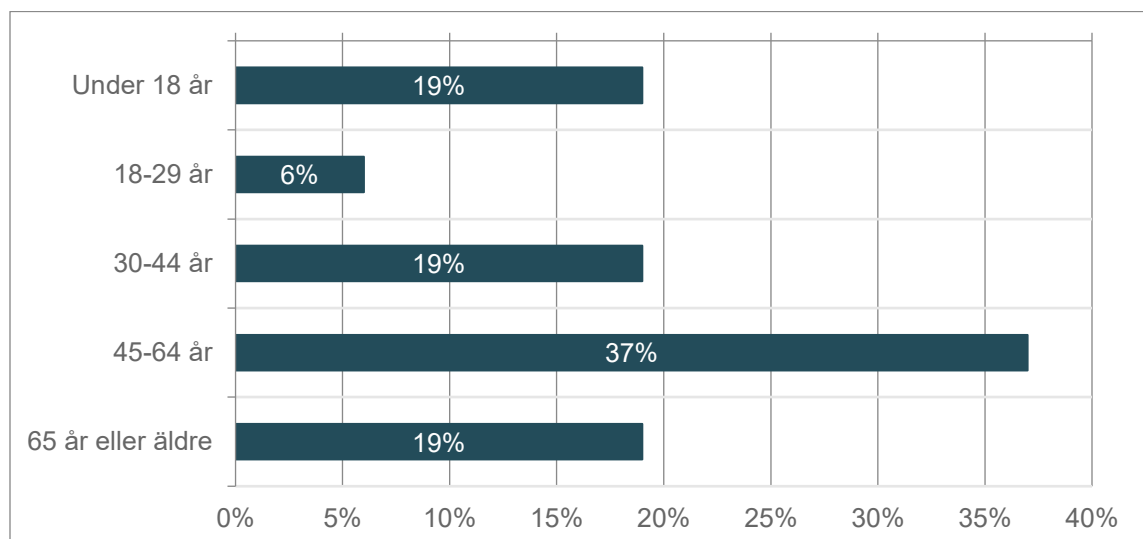
Invånarna ställdes frågorna: *”Syftet med denna enkät är att samla in invånarnas erfarenheter och synpunkter på hur jämställdhet och likabehandling förverkligas i Jakobstad. Svaren kommer att användas i arbetet med stadens plan för jämställdhet och likabehandling.*

BAKGRUNDSUPPGIFTER

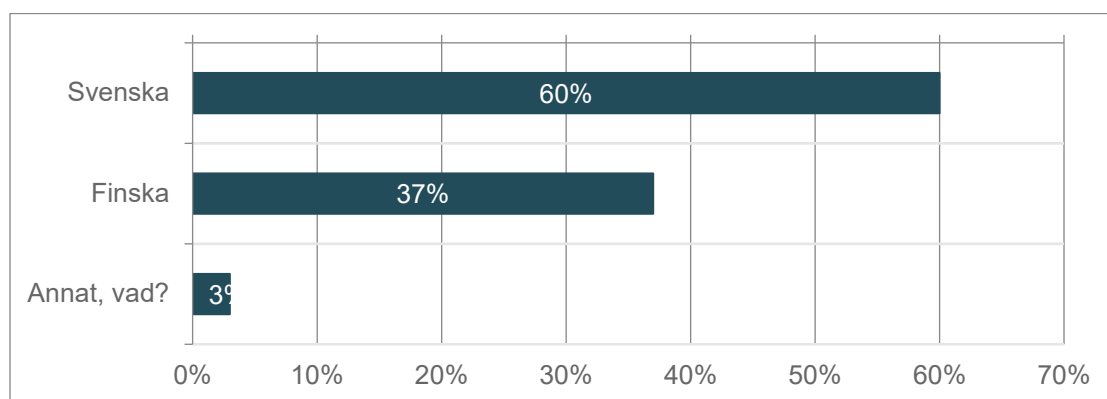
Kön”

”Åldersgrupp”

"Modersmål"

"Tillhör du någon av följande grupper? (du kan välja flera alternativ)"

	n	Procent
Studerande	130	24,5%
Förvärvsarbetande	245	46,1%
Egenföretagare	35	6,6%
Arbetslös	23	4,3%
Pensionär	110	20,7%
Barnfamilj	88	16,6%
Ensamstående förälder	14	2,6%
Sexuell minoritet	20	3,8%
Med invandrarbakgrund	6	1,1%
Med romsk bakgrund	1	0,2%
Person med funktionsnedsättning eller funktionsbegränsning	13	2,4%
Upplever inte att jag tillhör någon särskild grupp	27	5,1%

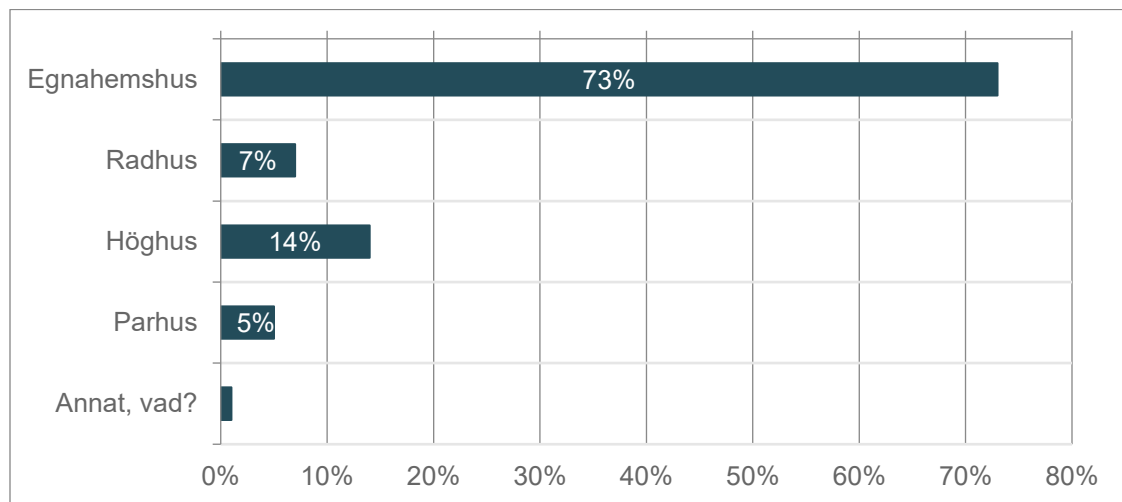
"Stadsdel där jag bor"

	n	Procent
ALHOLMEN	4	0,8%
BAGGHOLMEN	38	7,2%
BJÖRNHOLMEN	11	2,1%
BJÖRNVIKEN	17	3,2%
BONÄS	21	4,0%
BOSTADSMÄSSOOMRÅDET	2	0,4%

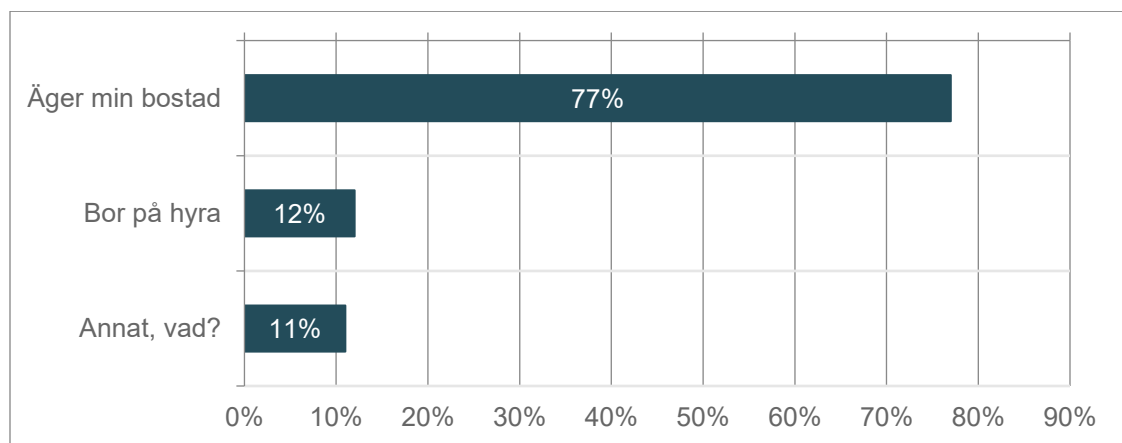
CENTRUM	66	12,4%
FISKARS	0	0,0%
FÅRHOLMEN	6	1,1%
GRANHOLMEN	0	0,0%
GRANNABBA	4	0,8%
KARVIKEN	1	0,2%
KILLINGHOLMEN	27	5,1%
KISOR	10	1,9%
KITTHOLMEN/GAMLA HAMN	3	0,6%
KIVILÖS	35	6,6%
KORSGRUNDET	1	0,2%
KVARNBACKEN	8	1,5%
KVASTBERGET	1	0,2%
KYRKOSTRAND	26	4,9%
LAPPFJÄRDEN	9	1,7%
LILLSAND/FÄBODA	1	0,2%
LONDON	9	1,7%
LYSARHOLMEN	0	0,0%
NORRMALM/SKATA	31	5,8%
NYVÄGEN	1	0,2%
NYÅKERN	1	0,2%
PEDERS	4	0,8%
PERMO	15	2,8%
PIRILÖ	1	0,2%
PÖRKENÄS	6	1,1%
ROSASHOLMEN	6	1,1%
SIKÖREN	0	0,0%
SKUTNÄS	24	4,5%
STAFFANSNÄS	3	0,6%
SVEDEN	5	0,9%
SVEDJENABBA	7	1,3%
VALLAN	0	0,0%

VARVET - HÅLLAN	7	1,3%
VESTERSUNDSBY	21	4,0%
VÄSTANPÅ	13	2,4%
VÄSTERMALM	30	5,6%
ÖSTANPÅ	26	4,9%
ÖSTERMALM/KRÅKHOLMEN	30	5,6%

"Boendeform"

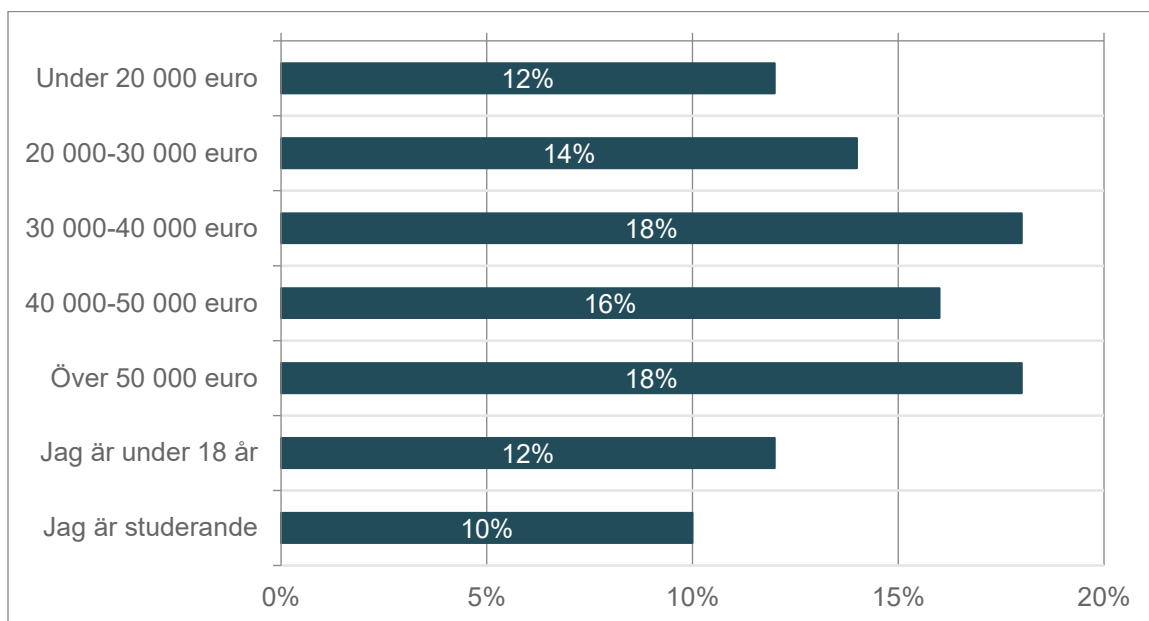

"Boendeform"

Många barn och ungdomar har svarat "**Annat, vad?**" och att de bor hemma med sina föräldrar.

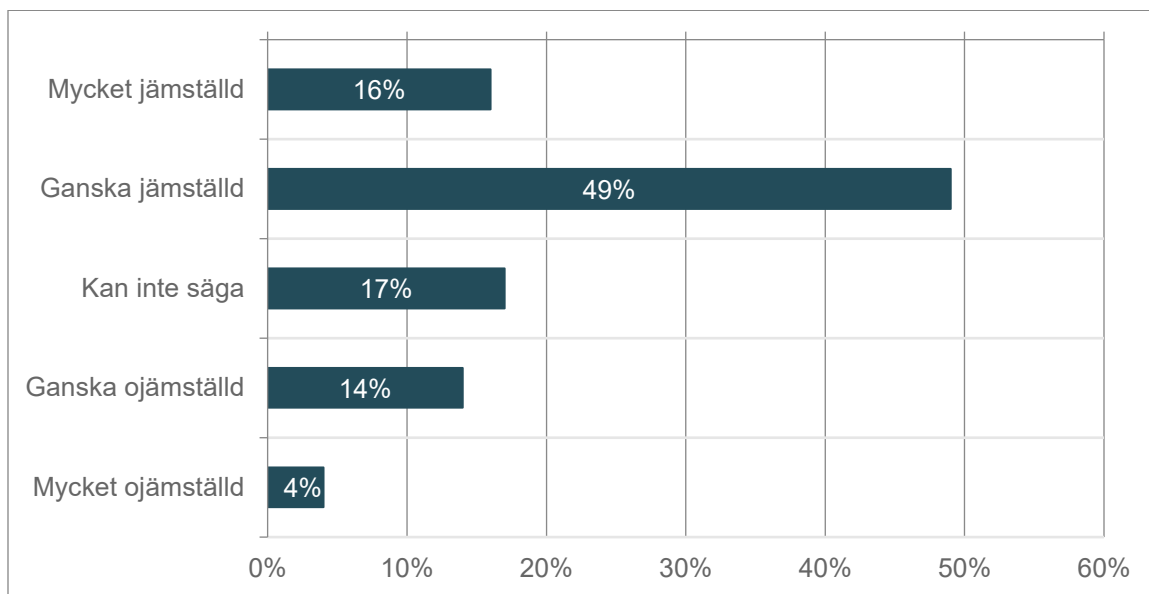
"Vad är din årsinkomst?"

"ALLMÄN UPPLEVELSE AV JÄMSTÄLLDHET OCH LIKABEHANDLING

Med jämställdhet avses jämställdhet mellan könen.

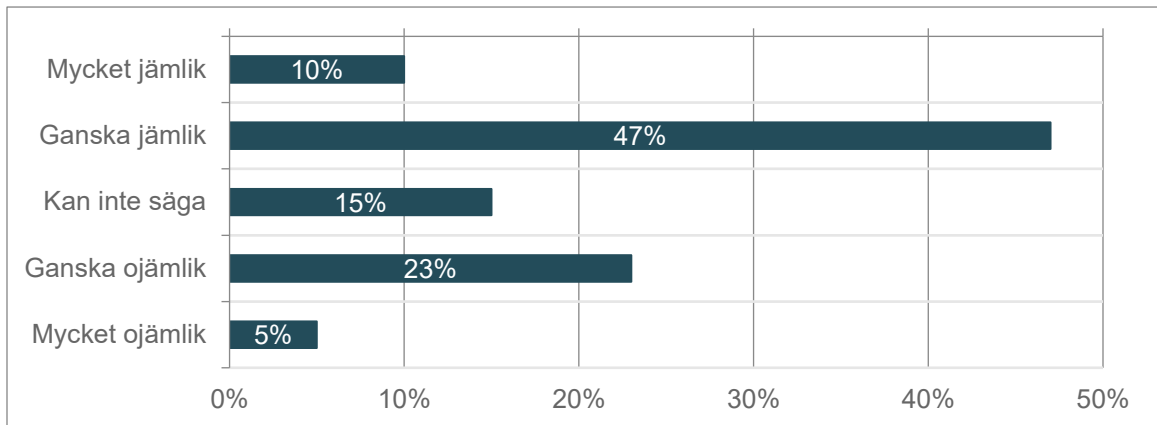
Hur jämställd upplever du Jakobstad som bostadsort?"

"Med likabehandling avses icke-diskriminering på de personrelaterade grunder som nämns i diskrimineringslagen.

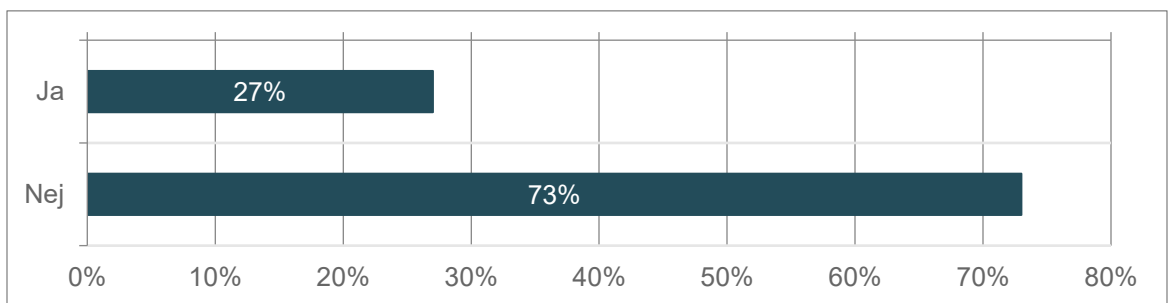
Enligt diskrimineringslagen ska myndigheterna bedöma hur deras verksamhet påverkar olika befolkningsgrupper och hur likabehandling i övrigt uppnås i deras verksamhet, samt vidta de åtgärder som behövs för att främja likabehandling.

Hur jämlik upplever du Jakobstad som bostadsort?"

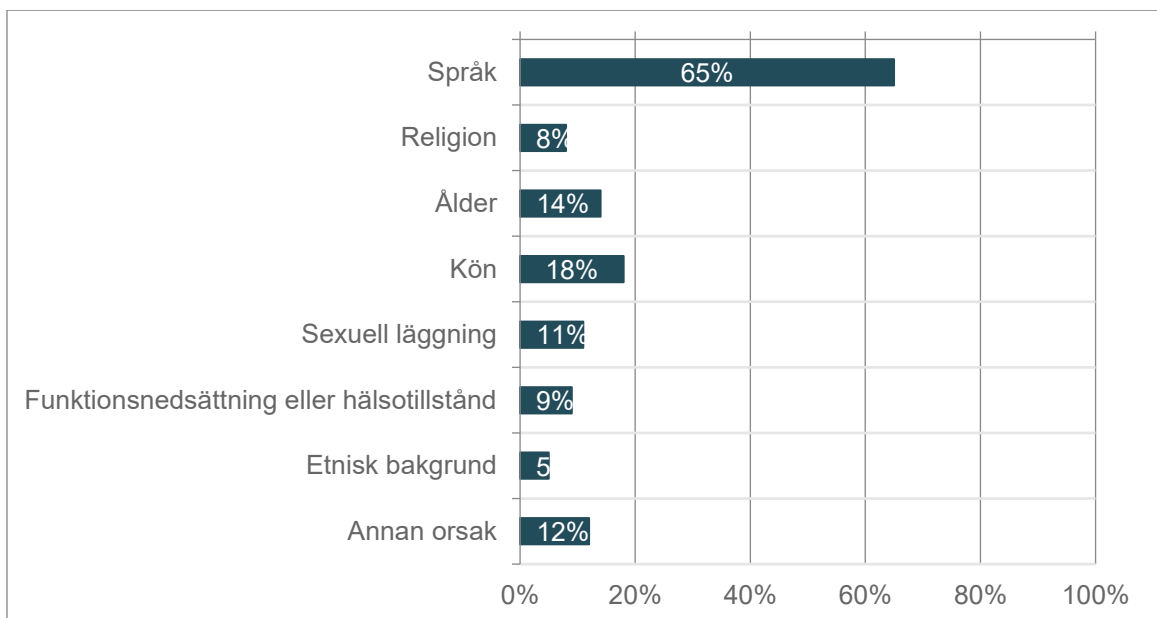

"Ingen får diskrimineras på grund av ålder, språk, ursprung, åsikt, nationalitet, familjeförhållanden, religion, övertygelse, politisk verksamhet, facklig verksamhet, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan personlig orsak."

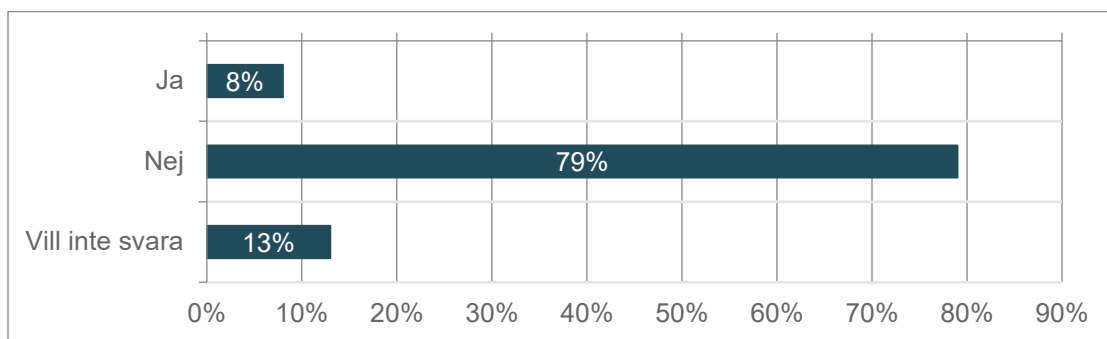
Har du själv upplevt diskriminering i Jakobstad under det senaste året?"

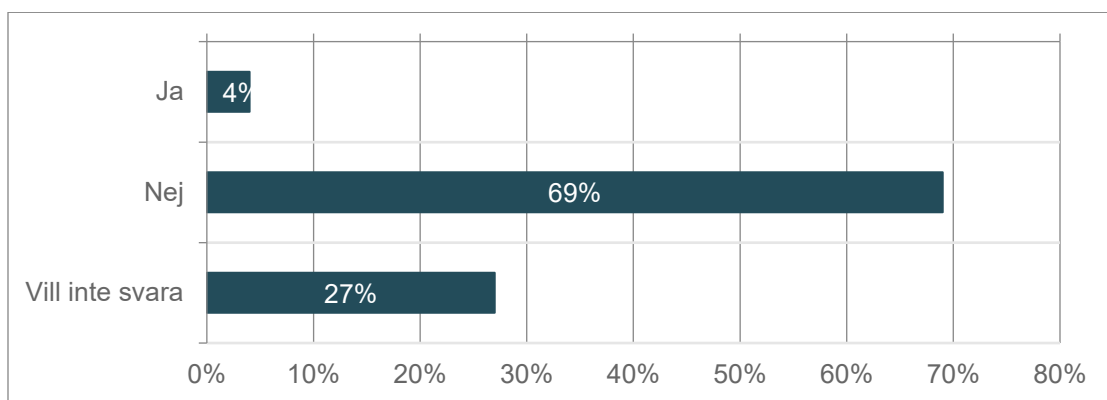
Ifall man svarade Ja fick man tre följdfrågor: ***"Vad anser du att diskrimineringen gällde? (du kan välja flera alternativ)"***

"Sökte du stöd?"

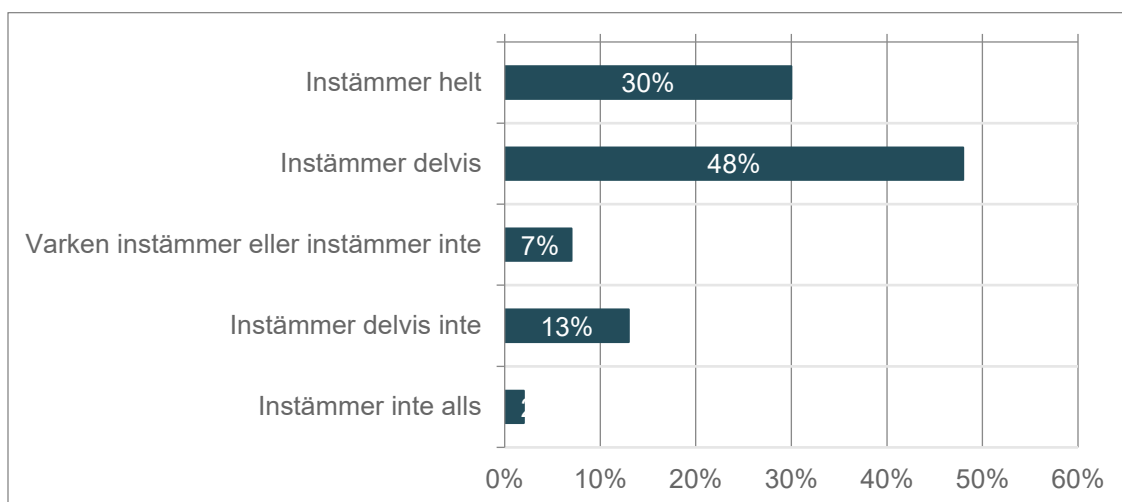
"Fick du stöd?"

"VÄLMÅENDE OCH TRYGGHET I STADEN

I staden Jakobstads strategi står det att staden är en trygg, tvåspråkig, tillgänglig och mångkulturell bostads- och livsmiljö.

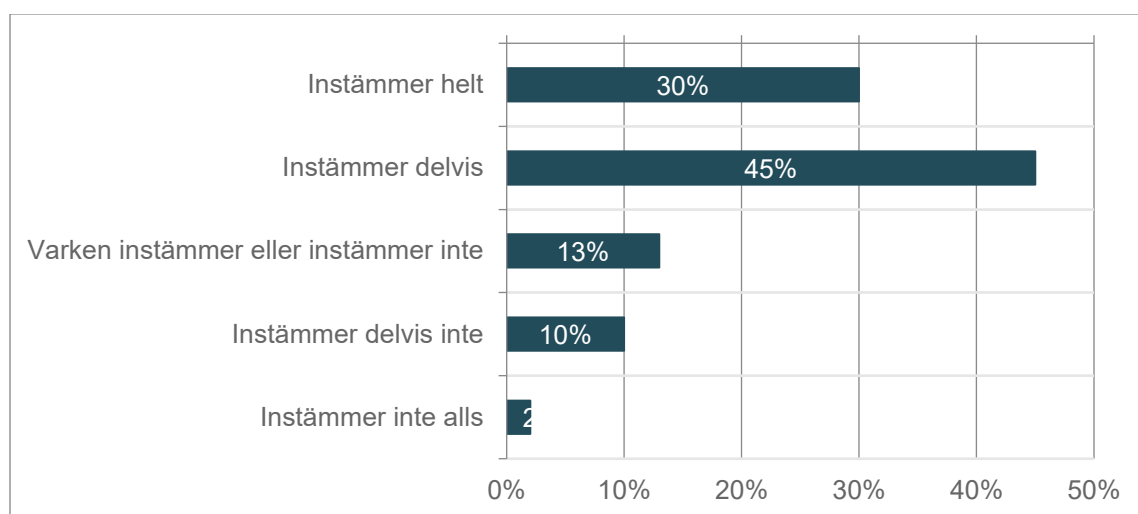
Jag upplever att det är tryggt att röra sig i Jakobstad."

Ifall man svarade "Instämmer delvis inte" eller "Instämmer inte alls" fick man följdfrågan: **"Varför inte?"**

63 personer svarade på frågan. Invånarna beskriver otrygghet i Jakobstad främst kopplad till bristande trafiksäkerhet, såsom höga hastigheter, dålig efterlevnad av trafikregler samt dåligt underhållna och otillräckliga gång- och cykelvägar, särskilt vintertid. Många lyfter även oro för ökad synlighet av droger, alkoholpåverkade personer, kriminalitet och stökiga ungdomsgrupper, framför allt i centrum och kvälls- eller nattetid. Kvinnor och unga uppger rädsla för trakasserier, hot och våld, vilket gör att flera undviker att röra sig ensamma efter mörkrets inbrott. Därtill uttrycks en upplevelse av otillräcklig polisen närvaro och att problemen inte hanteras tillräckligt effektivt.

"Jag upplever att det är jämlikt och tillgängligt att röra sig i stadsmiljön."

Ifall man svarade "Instämmer delvis inte" eller "Instämmer inte alls" fick man följdfrågan: **"Varför inte?"**

38 personer svarade på frågan. Invånarna upplever att stadsmiljön i Jakobstad inte är jämlik och tillgänglig framför allt på grund av bristande fysisk tillgänglighet, såsom höga trottoarkanter, ojämna gång- och cykelvägar, hinder på trottoarer samt dåligt vinterunderhåll, vilket särskilt drabbar personer med rörelse- och synnedsättning. Många lyfter också långa och ojämlikt fördelade skolvägar samt bristande skolskjuts som exempel på strukturell ojämlikhet, särskilt för finskspråkiga elever. Tillgängligheten till offentliga byggnader, butiker och centrum upplevs som otillräcklig, bland annat på grund av få parkeringsplatser, brist på invaparkeringar och svårframkomliga miljöer. Därtill nämns att trafiklösningar och stadsplanering ofta upplevs prioritera vissa trafikslag på bekostnad av andra, vilket skapar otrygghet och exkludering för flera grupper.

"Upplever du att följande stadens tjänster är tillgängliga och jämlika för alla?"

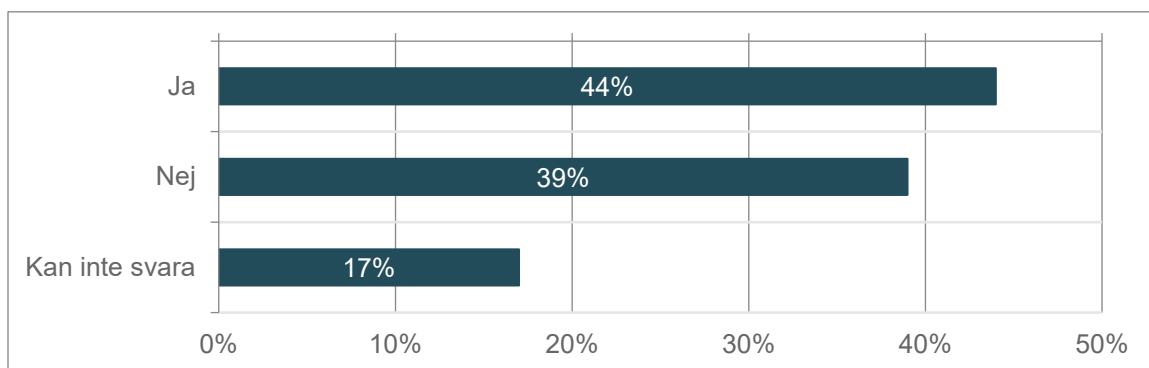
	Ja	Nej	Vet inte	Medelvärde	Median
Sysselsättningstjänster	35,4 %	13,9 %	50,7 %	2,2	3,0
Integration	25,9 %	10,7 %	63,4 %	2,4	3,0
Småbarnspedagogik	56,9 %	10,8 %	32,3 %	1,8	1,0
Grundskola	61,5 %	20,1 %	18,4 %	1,6	1,0
Andra stadiet (gymnasiet eller yrkesskola)	46,0 %	26,9 %	27,1 %	1,8	2,0
Idrott	47,6 %	26,4 %	26,0 %	1,8	2,0
Kultur	51,4 %	22,3 %	26,3 %	1,7	1,0
Totalt	46,4 %	18,7 %	34,9 %	1,9	2,0

"TVÅSPRÅKIGHET I JAKOBSTAD

Enligt språklagen definieras en kommun som tvåspråkig om det finns både finsk- och svenskspråkiga invånare i kommunen och språkminoriteten utgör minst åtta procent av invånarna eller minst 3 000 personer.

Huvudmålet för staden Jakobstads tvåspråkighetsprogram är att främja jämlikheten mellan finska och svenska i stadens förvaltning och tjänster samt att stärka ett gott språkligt klimat där talare av båda språken känner sig jämlika och trivs i staden.

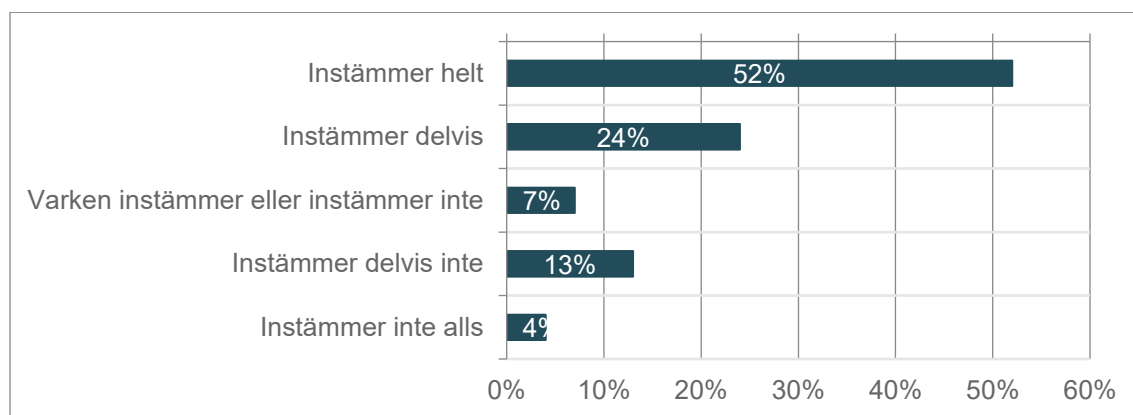
Staden Jakobstad beaktar svensk- och finskspråkiga jämlikt."

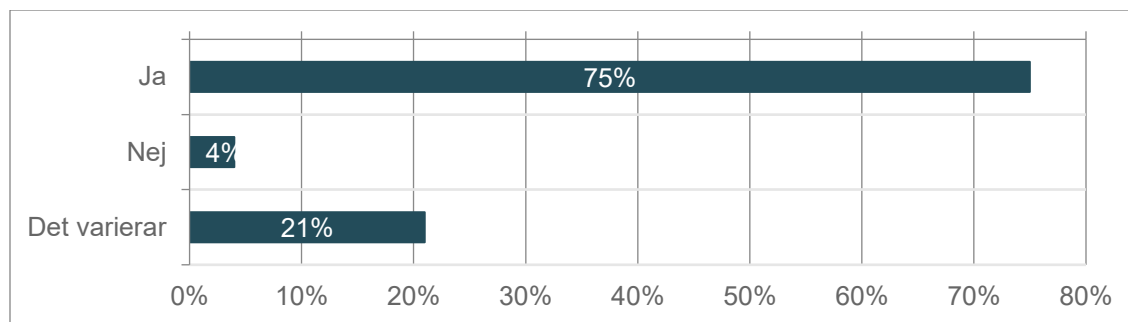
Ifall man svarade "Nej" fick man följdfrågan: ***"På vilket sätt beaktar staden Jakobstad svensk- och finskspråkiga ojämlikt?"***

148 personer besvarade frågan. Invånarna upplever att staden Jakobstad i praktiken gynnar svenskspråkiga på bekostnad av finskspråkiga, särskilt när det gäller tillgång till service, utbildning, information och kulturutbud. Många finskspråkiga beskriver svårigheter att få myndighetsservice och kundservice på sitt modersmål samt att information och kommunikation ofta finns endast på svenska eller bristfälligt översatt. Ojämlikheten upplevs även inom utbildningen, där finskspråkiga barn och unga har färre skol- och studiemöjligheter, sämre skolutrymmen och längre skolvägar. Därtill lyfts en känsla av strukturell och attitydmässig ojämlikhet, där finskspråkiga upplever sig vara i minoritet i beslutsfattande och arbetsliv samt sämre representerade i stadens utveckling. Många skriver också om svårigheter att få betjäning på finska på hälsovårdscentralen, men som bekant är det Österbottens välfärdsområde som är ansvarig för social-och hälsovården sen år 2022.

"Jag upplever att staden ger den information och de tjänster jag behöver på mitt modersmål."

"Staden ger den information och de officiella blanketter jag behöver på mitt modersmål."

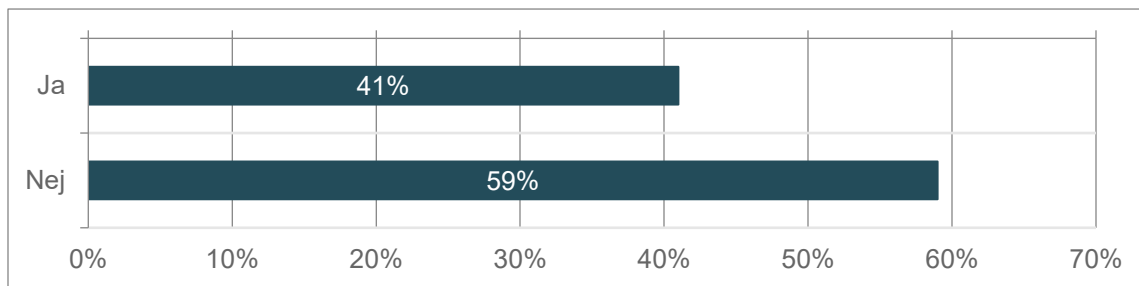

"PÅVERKAN OCH UTVECKLING

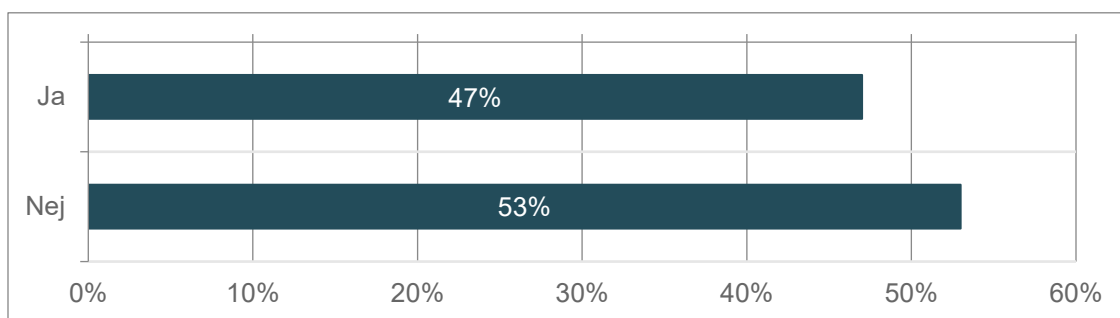
Enligt kommunallagen ska kommunen främja invånarnas välfärd och en hållbar utveckling i sitt område.

Ett av Jakobstads strategiska mål är att sätta invånaren i centrum för all stadens verksamhet och att lyssna på sina invånare.

"Jag upplever att jag har möjlighet att påverka stadens angelägenheter."

"Jag får tillräckligt med information om stadens beslut och aktuella frågor."

"Vad kunde staden göra för att främja jämställdhet och likabehandling i Jakobstad?"

199 personer besvarade frågan. Invånarna efterlyser framför allt bättre och mer jämlik information och kommunikation, särskilt på finska men även på andra språk, så att alla invånare får tillgång till stadens beslut, tjänster och evenemang oavsett språkbakgrund eller digitala färdigheter. Många lyfter behovet av jämlikare utbildnings- och serviceutbud, inklusive finskspråkig utbildning på flera nivåer, tillgång till vård på modersmålet samt bättre stöd för barn, unga och personer med funktionsnedsättning. Ökad öppenhet, transparens och invånardelaktighet i beslutsfattandet nämns återkommande, liksom behovet av att motverka upplevd favorisering, nepotism och slutna beslutsprocesser. Därtill framhålls vikten av att aktivt arbeta med attityder, inkludering och mötesplatser som stärker gemenskapen mellan språkgrupper och andra minoriteter i Jakobstad.

"Hur kunde staden bättre främja förståelse och gemenskap mellan olika befolkningsgrupper?"

178 personer besvarade frågan. Invånarna betonar att förståelse och gemenskap bäst kan stärkas genom gemensamma mötesplatser, aktiviteter och evenemang där olika språk- och befolkningsgrupper möts på lika villkor, särskilt barn och unga genom daghem och skolor. Många efterlyser mer integrerade och genuint tvåspråkiga lösningar inom utbildning, fritid och kultur, i stället för separata strukturer som upplevs förstärka språk- och gruppgränser. Tydligare, tillgängligare och flerspråkig information lyfts som en central förutsättning för delaktighet och minskade missförstånd. Därtill framhålls vikten av ett öppet språkklimat, aktivt integrationsarbete och att staden tydligt tar ställning mot diskriminering och exkluderande attityder.

“Övriga kommentarer:”

71 personer besvarade frågan. De övriga kommentarerna speglar en bred variation av åsikter, där invånarna både uttrycker uppskattning för Jakobstad som bostadsort och samtidigt lyfter frustration över upplevd brist på öppenhet, transparens och faktisk påverkan i stadens beslutsfattande. Många återkommer till språkfrågor och information, särskilt behovet av fungerande tvåspråkighet i praktiken, bättre tillgång till finskspråkig information samt oro för polarisering mellan språkgrupper. Därtill lyfts återkommande teman som barns och ungas välmående, integration, jämlik behandling i arbetsliv och service samt en önskan om mer samarbete, dialog och gemensamt ansvar för stadens utveckling.

NÄSTA STEG

Svaren och den information som invånarna har gett i den här enkäten kommer att användas i arbetet med stadens plan för jämställdhet och likabehandling som förväntas bli klar under sommaren 2026.

Mera information:

Johan Lithén, utvecklingschef, tel. 044 785 1653, johan.lithen@jakobstad.fi